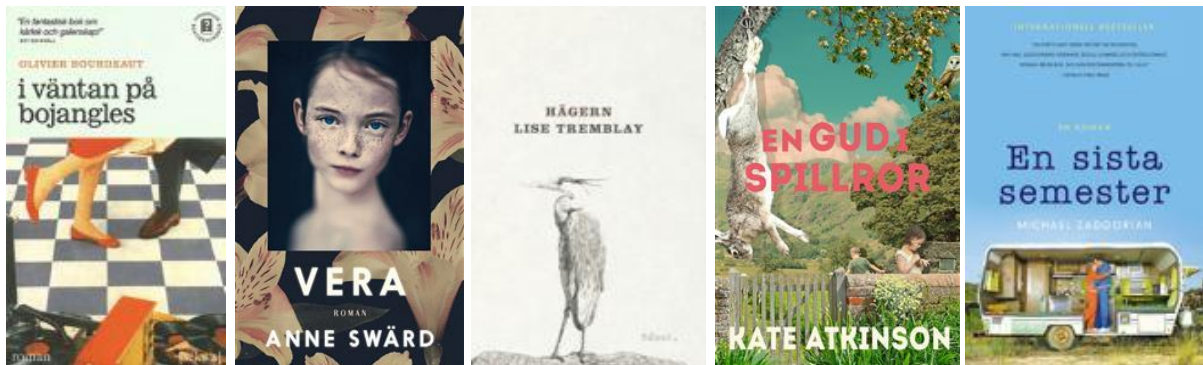

LÄSTIPS FÖR VUXNA – SOMMAREN – 2017

Romaner

En gud i spillror / Kate Atkinson

Denna fantastiska släktroman kretsar kring Teddy Todd, som vi får följa hela livet från 1930-talet fram till nutid. När andra världskriget bryter ut tar han värvning som flygare. Fasorna han bevittnar och påverkar honom djupt och han lovar sig själv att om han överlever ska han lägga kraft på att vara snäll. Därför ser han som sin uppgift att vara ett tryggt stöd för sina barnbarn, som vuxit upp i en dysfunktionell familj. Berättelsen är oerhört skickligt skriven med näst intill sömlösa kopplingar mellan olika tidsplan. Med tanke på den digra källförteckningen, är det uppenbart att författaren lagt stor möda på att läsa in sig på krigsflygets historia.

Boken kan ses som en helt fristående fortsättning på *Liv efter liv*, som handlar om Ursula Todd – Teddys syster. /CB

I väntan på Bojangles / Olivier Bourdeaut

I väntan på Bojangles handlar om en ovanlig familj som får en att både skratta och gråta. I en stor våning i Paris bor en pojke med mamma, pappa och en tam trana. Så ofta som möjligt dansar paret, men alltid till samma melodi, Nina Simones Mr Bojangles. Olivier Bourdeaut lyckas skriva en tragikomisk berättelse som på ett sätt ändå slutar lyckligt. Stilen är nästan lite hurtfrisk men hela tiden med melankolin i bakgrunden. All post som kommer läggs på hög, livet är bara lek och fester. Pojken älskar sina föräldrar över allt annat och föräldrarna i sin tur försöker med fantasin och lögnens hjälp se till att pojken klarar av den framtida verkligheten. Boken berör psykisk sjukdom på ett mycket kärleksfullt sätt. /KL

Vera / Anne Swärd

1945 kommer den gravida 17-åriga Sandrine från krigets mörker till Sverige. Hon gifter sig med den betydligt äldre läkaren Ivan Ceder. Vera är en släktroman där vi följer Sandrine både framåt och bakåt i tiden. Miljön är Stockholm och Skåne, men också Frankrike och en polsk bergsby under kriget. Bit för bit får vi veta mer om alla de hemligheter och lögnerna som både Sandrine och Ivan bär på. Hur långt är vi beredda att gå för att överleva och hur klarar man av att fortsätta att leva med konsekvenserna? En poetisk och spännande roman som jag verkligen vill rekommendera. /KL

Hägern / Lise Tremblay

Boken består av fem korta noveller som alla utspelas i en by i den kanadensiska vildmarken i provinsen Québec. I byn bor både bofasta och sommargäster och mycket i byn kretsar kring jakten och jaktlaget men också motsättningarna och misstänksamheten mellan de bofasta

och de välbemedlade sommarstugeägarna.

Fem personer berättar i jagform om livet i byn och några av dem är sommargäster, andra är bofasta med rötter i byn. Folk flyttar och ger sig av, mest kvinnor och ungdomar och byn avfolkas alltmer. Som läsare känner man en krypande obehagskänsla av tristess, ensliga bygator, spionerande, bitterhet och en hotfull stämning där alla vet allt om alla.

Trots sitt lilla omfång är *Hägern* en bok som rymmer mycket, inte minst mellan raderna. När boken utkom i Kanada år 2003 aktualiserades diskussionen om förhållandet mellan stad och landsbygd och den belönades med flera prestigefyllda priser. /LF

En sista semester / Michael Zadoorian

Ella och John som båda är i 80-årsåldern ska göra en sista roadtrip tillsammans och köra den berömda Route 66 genom hela USA. Under sina sextio år som gifta så har de bara kört denna väg en gång tidigare. Det blir en strapatsrik resa för Ella som är obotligt sjuk i cancer och John som har drabbats av alzheimer. Med en fullpackad husbil smiter de iväg från både läkare och sina två vuxna oroliga barn som försöker få dem att vända om. Det blir minnesvärd resa med många härliga möten med främlingar längs vägen, men också rånare ute i öknen som de måste freda sig mot. Rörande är alla gamla minnen som väcks till liv längs vägen och alla incidenter med John, som emellanåt försvinner in bland dimmorna och inte alltid har så stor koll på verkligheten.

Romanen är både rörande, kärleksfull och humoristisk, skriven med stor värme och som ytterst handlar om rätten att bestämma över sitt eget liv. /LF

Biografier

Ett jävla solsken : en biografi om Ester Blenda Nordström / Fatima Bremmer

En mycket intressant, välskriven och närmast självläsande biografi med mycket action.

Ester Blenda Nordström kallades ett jävla solsken av sin familj, men hon kunde lika gärna kallats en jävla tornado. Här har vi en kvinna som kastar sig ut i vilka äventyr som helst, gärna ensam. Som mycket ung journalist fick hon stjärnstatus med en wallraffande reportageserie som sedan blev boken *En piga bland pigor* (1914). Samtidigt blev boken en black om foten, eftersom familjen hon tjänat piga hos tog mycket illa upp och aldrig förlät henne. Ester Blenda hade helt enkelt inte tänkt på att hon hängde ut dem till allmän beskådan. Men sådan var hon: impulsiv, smart, framåt, driftig, egensinnig, orädd, emanciperad och framgångsrik yrkeskvinna. Hon körde motorcykel och bil och tog agronomexamen som den första kvinnan i landet. Hon hade en sällsynt talang att bli vän med alla människor hon mötte. Män föll som furor för hennes charm och aptit på livet, och hon blev skicklig i konsten att avböja ett frieri utan att bli ovän med den försmådde. Hon var alltid ett sprudlande centrum i sällskapslivet men hade samtidigt ett stort behov av att dra sig tillbaka i ensamhet. Hon älskade naturen och friluftsliv vilket märks tydligt bl a i hennes bok *Kåtornas folk* (1915). Den är en kärleksfull skildring av hennes vandring under en säsong som samelärlarinna, med strapatser, undersköna naturupplevelser och människor som hon kom att hålla av. Hon var en mycket skicklig skribent och hennes böcker är roliga att läsa även idag, hundra år senare. Dessutom var Ester Blenda mycket framgångsrik som barnboksförfattare, men med tiden blev hon allt mer olycklig, deprimerad och tillbakadragen och hon dog alkoholiserad, fattig och i stort sett bortglömd.

Fatima Bremmer har djupdykt i brev, reseskildringar och reportage och samtalat med släktingar, och hon anser sig ha belägg för att Ester Blenda var lesbisk och hade en livslång kärlekspartner i Carin. På den tiden fanns det ingen möjlighet att visa fram en sådan förbjuden, ja t o m sjuklig kärlek, och att smussa låg inte direkt i Ester Blendas natur. Det verkar mycket rimligt som förklaring till Ester Blendas djupt olyckliga sida. Extra allt – det är Ester Blenda! **Gcz Norsdtröm, Ester Blenda 2017 / LJ**

Facklitteratur

Män visar kuken för mig / Caroline Hainer

En aktuell och läsvärd bok där journalisten Caroline Hainer undersöker det digitala fenomenet dickpics, dvs att män oombedda skickar bilder på sin penis till kvinnor, som flört eller som trakasseri. Dickpics blir allt vanligare på dejtingsajter. Man chattar lite med varandra, visar kanske lite mer intresse – och rätt som det är får kvinnan till sin förvåning en dickpic i sin inkorg. Det brukar inte tas väl emot. Och männen verkar inte fatta varför... Men hur ska man egentligen förstå fenomenet?

Hainer letar sig tillbaka till antiken, till viktorianismen, till Freud och till lagboken med mera, för att reda ut penisens roll i kulturen och samhället. Det låter tungt men det flyter på och Hainers resonemang är intressanta. Som när hon berättar om operationsköterskans iakttagelse, att när män vaknar efter narkosen tar de ett grepp om könet, som för att kolla att allt finns kvar. Kvinnor frågar istället efter sina anhöriga.

Det handlar om relationen till könet. Män är ofta stolta över sitt organ, kvinnor har kanske snarare lärt sig känna skam. Det handlar också om att kuken är en maktsymbol. Genom att visa bilder av sin penis kan mannen dominera kvinnan och även ge henne skamkänslor. Samtidigt hoppas han förmodligen på uppskattande respons för sitt tjusiga organ. Söker bekräftelse, som en liten pojke.

Det verkar finnas en könsskillnad i hur man i grunden uppfattar dejtingsajternas funktion – är det sex man är ute efter (i allmänhet män) eller är det samvaro (i allmänhet kvinnor)? Kvinnor blir chockade och skamsna när män plötsligt skickar dickpics – män blir arga och snopna när kvinnor inte inser "vad dejtingsajten är till för".

Jag tänker i mitt stilla sinne att det verkar saknas en etablerad kvinnlig motsvarighet till dickpics - ett intressant och talande faktum. Kvinnor kan inte använda bilder av sitt kön som maktsymbol (det skulle bara uppfattas som en slampig sexinvt) och skulle förmodligen inte ens komma på tanken. Att könen fortfarande är långt ifrån jämställda, det är i alla fall ett som är säkert och det blir väldigt tydligt i denna bok. **Ohj 2017 /LJ**